

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ
Факультет соціальної та психологічної освіти
Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

Хамелюк Леся Василівна

**ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ НАДІЙНОСТІ МАЙБУТНІХ
КЕРІВНИКІВ В УМОВАХ МАГІСТРАТУРИ**

Спеціальність 073 Менеджмент

РЕФЕРАТ

магістерської роботи
за освітньою програмою
Управління закладом освіти

Умань – 2021

Магістерською роботою є рукопис.

Роботу виконано в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини.

НАУКОВИЙ КЕРІВНИК: кандидат педагогічних наук, доцент Безлюдна Наталія Валентинівна

РЕЦЕНЗЕНТ: доктор педагогічних наук, професор Комар Ольга Анатоліївна

Захист відбудеться 14 грудня 2021 року о 13:00 на засіданні ЕК кафедри педагогіки та освітнього менеджменту.

З роботою можна ознайомитись на кафедрі педагогіки та освітнього менеджменту, за адресою: 20308, м. Умань вул. Садова, 28, ауд. №316

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ НАДІЙНОСТІ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ ЯК ПЕДАГОГІЧНА ПРОБЛЕМА.....	6
1.1. Аналіз понятійно-категорійного апарату дослідження.....	6
1.2. Особливості професійної надійності майбутніх керівників	15
РОЗДІЛ 2. УДОСКОНАЛЕННЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ НАДІЙНОСТІ МАЙБУТНІХ КЕРІВНИКІВ В УМОВАХ МАГІСТРАТУРИ.....	37
2.1. Стан сформованості професійної надійності майбутніх керівників в умовах магістратури.....	37
2.2. Шляхи удосконалення формування професійної надійності майбутніх керівників в умовах магістратури	48
ВИСНОВКИ.....	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	80
ДОДАТКИ.....	88

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження. Перехід України до ринкових відносин вплинув на характер професійної діяльності сучасних фахівців, що зумовлено мінливістю, швидкоплинністю й нетиповістю ситуацій, які виникають у процесі виробництва. Поряд з цим, посилення впливу техносфери на всі сфери життя людини збільшило небезпечність наслідків цієї діяльності для самої людини й довкілля. Надійність, як стабільність, передбачуваність результатів професійної діяльності людини навиробництві після Чорнобиля, численних катастроф стає чи не найважливішою вимогою сучасності. Спрямування професійної підготовки майбутніх керівників на формування високого рівня професійної надійності відкриває нові важливі аспекти щодо покращення особистісних, функційних, діяльнісних характеристик фахівців.

Стратегічні напрями розвитку освіти, що визначено законами України «Про освіту», «Про вищу освіту» та Національною стратегією розвитку освіти в Україні на період до 2021 року, спрямовують заклади вищої освіти на вдосконалення системи підготовки керівних кадрів освіти і створення умов, за яких реалізується управлінський потенціал майбутнього керівника закладу загальної середньої освіти.

Актуальність проблеми формування професійної надійності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти зумовила вибір теми кваліфікаційного дослідження **«Формування професійної надійності майбутніх керівників в умовах магістратури»**.

Мета дослідження полягає в розробці ефективних шляхів формування професійної надійності майбутніх керівників в умовах магістратури.

Для забезпечення поставленої мети визначено **завдання дослідження**:

1. Проаналізувати понятійно-категорійний апарат дослідження.
2. Виявити стан сформованості професійної надійності майбутніх керівників в умовах магістратури.
3. Розробити шляхи удосконалення формування професійної надійності майбутніх керівників в умовах магістратури.

Об'єкт дослідження – професійно-педагогічна підготовка майбутніх керівників в умовах магістратури.

Предмет дослідження – шляхи удосконалення формування професійної надійності майбутніх керівників в умовах магістратури.

Методи дослідження: аналіз і систематизація психолого-педагогічної літератури з метою теоретичного обґрунтування проблеми підготовки майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти в умовах магістратури. Методи емпіричного дослідження: опитування, тестування з метою виявлення стану сформованості професійної надійності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти в умовах магістратури; педагогічний експеримент (констатувальний етап).

Теоретичне значення дослідження зумовлено тим, що у роботі розкрито сутність феномена «професійна надійність майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти»; обґрунтовано шляхи формування професійної надійності майбутніх керівників в умовах магістратури.

Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає в розробленні тренінгу, ділових ігор, кейсів, змісту і методів формування професійної надійності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти в умовах магістратури. Результати дослідження можуть бути використані в роботі викладачів при складанні програм, посібників для здобувачів вищої освіти у процесі професійної підготовки менеджерів освіти.

Експериментальна база дослідження. Дослідження проводилось на базі факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Експериментальною роботою було охоплено 23 здобувача вищої освіти Галузь знань: 07 Управління та адміністрування. Спеціальність: 073 Менеджмент.

Апробація результатів дослідження. Основні положення, висновки і результати дослідження доповідалися та обговорювалися на засіданнях кафедри педагогіки та освітнього менеджменту Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференція «Актуальні проблеми підготовки сучасного

педагога: теорія, історія, практика» (м. Умань, 24 листопада 2021 р.).

Публікації. За матеріалами роботи опубліковано тези «Особливості професійної надійності майбутніх керівників».

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел (95 позицій) та додатків. Загальний обсяг роботи становить 97 сторінок, основного тексту – 79 сторінок.

ВИСНОВКИ

1. На основі аналізу наукових джерел визначено зміст поняття професійна надійність майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти як інтегральне утворення особистості, яке дає можливість результативно, з необхідною точністю, стабільністю виконувати свої функційні обов'язки з керівництва та організації роботи персоналу освітньої установи і складається з мотиваційних процесів, професійних знань, умінь і навичок, а також особистісних якостей фахівця.

Надійність – якісна характеристика особистості, що комплексно засвідчує усталеність ефективної діяльності людини відповідно до визначених нормативних параметрів функціонування фахівця.

Керівник закладу загальної середньої освіти – це професія, тип діяльності, працівник, який здійснює управління закладом загальної середньої освіти, що включає планування, організацію і контроль освітнього та фінансово - господарського процесів, а також постійно та якісно аналізує їх особливості, результативність, стан і перспективні можливості функціонування освітньої установи, вживає заходів щодо впровадження новітніх освітніх методів, поєднуючи досягнення сучасної психолого-педагогічної науки з урахуванням інтересів і потреб усіх суб'єктів навчання, що сприятиме їхньому творчому зростанню. Ефективна підготовка майбутнього керівника закладу загальної середньої освіти має бути спрямована, також на розвиток особистісних якостей фахівця, які необхідні йому для надійного виконання професійних завдань, шляхом опанування нових інтегрованих методів у керівництві, що поєднують сучасну науку та практику.

2. Вивчено сучасний стан сформованості професійної надійності майбутніх керівників в умовах магістратури.

Результати констатувального експерименту засвідчили, що більшість майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти знаходилися на низькому 38,6% і задовільному 42,5% рівнях сформованості професійної надійності. На достатньому рівні сформованості досліджуваного феномена було 11,6% магістрантів, на високому – 7,3%.

Цей етап експерименту надав змогу зробити висновок, що отримані результати не задовольняють сучасні вимоги до фахової підготовки керівників закладів загальної середньої освіти в умовах магістратури, а тому і потребують суттєвих змін. Отже, реалізація процесу цілеспрямованого формування професійної надійності передбачала усунення прогалин у професійних знаннях, уміннях та навичках здобувачів вищої освіти, розвиток у них визначених особистісних якостей, які є необхідними для ефективної управлінської діяльності.

3. Розроблено шляхи формування професійної надійності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти в умовах магістратури, як-от: актуалізація настанови магістрів на формування професійної надійності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти; спрямованість змісту фахової підготовки майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти на формування професійної надійності; активізація саморозвитку магістрів у контексті професійної надійності.

У цілому можна прогнозувати, що запропоновані нами шляхи формування професійної надійності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти в умовах магістратури істотно збільшують ефективність організації зазначеної діяльності.